

Anàlisi Musical

Críteris específics d'avaluació

Exercici 1 [2,5 punts]

Críteris d'avaluació	A	Valor	B	Valor	C	Valor
1. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Identifica correctament l'estil i l'època i ho justifica de forma adequada amb dues característiques de l'estil escoltades en l'audició.	1	Identifica correctament l'estil i l'època però no ho justifica de forma adequada.	0,35	No identifica ni l'estil ni l'època.	0
2.a. Identificar auditivament la mètrica i l'estructura musical de l'obra	Explica de forma coherent les seccions i frases així com la petita forma i la defineix correctament.	0,75	Explica de forma poc clara l'estructura de l'obra i no defineix clarament ni correcta la petita forma.	0,25	No explica de forma correcta l'estructura de l'obra ni tampoc la petita forma.	0
2.b. Identificar auditivament la mètrica i l'estructura musical de l'obra	Identifica el compàs.	0,25			No identifica el compàs.	0
2.c. Identificar auditivament la mètrica i l'estructura musical de l'obra	Identifica la gran forma de forma justificada.	0,5	Identifica la gran forma però no la justifica.	0,25	No identifica la gran forma.	0

Exercici 2 [2,5 punts]

 criteris d'avaluació	 A	 Valor	 B	 Valor	 C	 Valor
3. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Identifica correctament l'estil i l'època de les dues obres.	0,5	Identifica correctament l'estil i l'època d'una de les obres.	0,25	No identifica ni l'estil ni l'època de cap de les dues obres.	0
4.a. Reconèixer i comparar els estils i les formes musicals representatives dels gèneres musicals instrumentals i vocals, històrics i actuals	Justifica la resposta basant-se en la comparació de la sonoritat orquestral de cada obra i ho fa emprant vocabulari adequat.	0,75	Justifica la resposta de forma inapropiada i sense utilitzar el vocabulari adequat.	0,35	No justifica la resposta o bé la justificació no es basa en la comparativa de la sonoritat orquestral entre les dues obres.	0
4.b. Reconèixer i comparar els estils i les formes musicals representatives dels gèneres musicals instrumentals i vocals, històrics i actuals	Identifica correctament la forma musical de les dues obres i utilitza elements comparatius entre les dues obres.	0,25	Identifica correctament la forma musical d'una de les dues obres però no empra cap tipus de comparativa en la resposta.	0,15	No identifica cap de les dues formes musicals.	0
5. Comprendre la funció i l'ús social de la música en les diverses cultures	Identifica trets que relacionen el tipus de creació musical amb el context cultural de l'època i ho fa emprant el vocabulari adequat.	1	Identifica trets que relacionen el tipus de creació musical però ho fa de manera incoherent i sense emprar el vocabulari adequat.	0,5	No relaciona la creació musical amb el context cultural de l'època.	0

Exercici 3 [2,5 punts]

 criteris d'avaluació	 A	 Valor	 B	 Valor	 C	 Valor
6.a. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Identifica els tres estils musicals correctament.	0,5	Identifica dos estils musicals correctament.	0,25	No identifica cap dels estils musicals.	0
6.b. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Identifica les tres èpoques de forma correcta.	0,5	Identifica dues èpoques correctament.	0,25	No identifica cap de les èpoques de forma correcta.	0
6.c. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Justifica de forma adequada les respostes utilitzant el vocabulari adequat.	0,5	Justifica de forma incompleta i usant només alguns termes del vocabulari adequat.	0,25	No justifica la resposta o bé ho fa sense emprar el vocabulari adequat.	
7. Reconèixer i comparar els estils i les formes musicals representatives dels gèneres musicals instrumentals i vocals, històrics i en actuals	En les justificacions empra algun tipus de comparativa entre les tres audicions musicals i ho fa de forma correcta.	0,5	Utilitza algun tipus de comparativa però amb un ús pobre del vocabulari adient i de forma poc coherent.	0,25	No hi ha cap comparativa entre les peces.	0
8. Comprendre la funció i l'ús social de la música en les diverses cultures	Identifica el gènere i la seva funció social i és capaç d'explicar la necessitat social i connectar les obres del passat amb les creacions més actuals.	0,5	Identifica el gènere però no explica de forma adient la funció social ni com la necessitat d'aquest tipus d'obres s'ha mantingut al llarg del temps.	0,25	No identifica el gènere ni explica la funció social ni fa cap connexió entre passat i actualitat.	0

Exercici 4 [2,5 punts]

 criteris d'avaluació	 A	 Valor	 B	 Valor	 C	 Valor
9. Identificar els trets característics que adscriuen l'obra musical analitzada a una determinada època o estil musical	Identifica correctament l'estil i l'època de les dues obres i ho justifica de forma adequada amb dues característiques de cada estil.	0,75	Identifica correctament l'estil i l'època només d'una de les obres o bé no ho justifica de forma adequada.	0,4	No identifica ni l'estil ni l'època de cap de les dues obres, ni ho justifica de cap manera.	0
10. Reconèixer i comparar els estils i les formes musicals representatives dels gèneres musicals instrumentals i vocals, històrics i en l'actualitat	En comentar el gènere al qual pertanyen les peces és capaç de comparar les dues creacions i relacionar-les amb el context social.	0,25	Comenta el gènere però no relaciona de forma apropiada les dues obres.	0,1	No estableix cap tipus de comparativa entre les obres.	0
11. Comprendre la funció i l'ús social de la música en les diverses cultures	Identifica trets que relacionen el tipus de creació musical amb el context cultural de l'època i ho fa emprant el vocabulari adequat.	0,5	Identifica trets que relacionen el tipus de creació musical però ho fa de manera incoherent i sense emprar el vocabulari adequat.	0,25	No relaciona la creació musical amb el context cultural de l'època.	0
12. Saber formular i comunicar comentaris i crítiques sobres les músiques escoltades amb un vocabulari musical adient i de manera adequada i assertiva	Expressa una opinió fonamentada sobre el text i argumenta les seves aportacions amb relació a l'opinió que defensa el text proposat. Almenys aporta dues idees diferents. Ho fa utilitzant el vocabulari adequat.	1	Expressa una opinió poc fonamentada, feblement argumentada i aporta només una idea diferent per argumentar la seva opinió. Ho fa utilitzant el vocabulari adequat de forma poc consistent.	0,5	No argumenta les seves opinions, repeteix les idees ja expressades al text i no aporta cap idea per justificar la seva opinió. No utilitza el vocabulari adequat.	0

Críteris específics d'avaluació complementaris

Exercici 1

Estil Barroc, 1600-1750

Per justificar-ho podem considerar:

- Pulsació marcada pròpia de l'estètica barroca, tot i ser una peça força lírica, es pot indicar que el ritme té certa rigidesa, per la presència del continu.
- Presència d'instruments propis de l'època, clavicèmbal i violí.
- Textura de melodia acompanyada amb violí interpretant la melodia principal i clavicèmbal, el baix continu.
- Cert contrast dinàmic en les repeticions de les seccions, la primera vegada en forta, la segon en piano.
- Algunes ornamentacions melòdiques pròpies de l'estil, el *trino* al final.
- Es tracta de música pura, abstracta, que apareix en aquest període musical.

Forma binària, AABB, presenta dues seccions que es repeteixen i es presenten una després de l'altra sense reexposició. Cada secció consta de 8 compassos, organitzats en semifrases de 4 compassos cadascuna. El compàs és ternari simple.

Podria ser un moviment d'una sonata barroca, ja que només hi ha dos instruments, el violí solista i el clavicèmbal que fa el baix continu; per tant, es tracta d'una sonata a solo per a violí i continu.

També es podria acceptar que es digués que és una suite per a dos instruments, ja que escoltem una Sarabanda i potser l'alumne l'identifica com una dansa que podria estar inclosa en un recull, tot i que la suite sol ser per a un sol instrument o bé per a orquestra barroca.

Exercici 2

La primera obra és clàssica (1750-1810) i la segona és romàntica (s.XIX).

Tot i que les dues fan ús de l'orquestra simfònica, la clàssica sona de forma compacta, amb protagonisme de les cordes que són les que porten el discurs musical, molt clar i estructurat. Pel que fa a l'orquestra romàntica, l'ús dels instruments es fa de forma més disgregada, de manera que permet escoltar famílies d'instruments que prenen protagonisme amb la intenció d'augmentar el potencial expressiu i descriptiu de l'orquestra. Sobretot destaca el protagonisme del vent metall, molt característic de l'època romàntica.

En el cas del classicisme es tracta d'una **simfonia**, una forma que apareix en aquesta època en què es consolida la formació de l'orquestra simfònica. La simfonia és una obra de quatre moviments i és un exemple de **música abstracta o pura**. És música per la música, l'emotivitat prové de la mateixa arquitectura i estructura musicals.

En el cas del romanticisme, es tracta d'un **poema simfònic**, una forma pròpia del segle XIX i que sol constar d'un sol moviment de caràcter **programàtic o descriptiu**, per tant hi ha un contingut extramusical que té tanta importància com el pròpiament musical. Clara voluntat de fer viure una experiència emocional més enllà de la música.

El classicisme es produeix en l'època de la Il·lustració, en què la raó i l'objectivitat impregnen les produccions artístiques. Es tracta d'una època optimista que creu en la millora de la humanitat a través del coneixement. En el cas de la música, és el moment de consolidació d'una sintaxi musical pròpia: el sistema tonal que serà explotat pels músics de l'època com mai, que produiran una gran quantitat d'obres instrumentals que prenen significat per elles mateixes, és la música per la música.

El romanticisme és una època de pensament idealista i radical on la llibertat està per sobre de tot. L'art es converteix en l'expressió de l'artista, una subjectivitat que condueix la creació artística als terrenys de les emocions i sentiments personals. La vocació literària dels músics romàntics, la seva voluntat d'expressió personal i la seva llibertat formal donarà lloc a la música programàtica que va més enllà de la música descriptiva, ja que en aquesta nova forma es desenvolupa una idea, un argument literari, un element poètic. No serà la narració d'una història amb música sinó l'evocació de les idees i sentiments continguts en el text.

Exercici 3

- A. **Coral barroc**, pot formar part d'una cantata, oratori o passió (com és el cas, tot i que no cal especificar-ho). L'època és del 1600 al 1750. Es justifica per la textura homofònica, per la presència d'instruments que acompanyen la veu i per l'idioma que és l'alemany (només cal reconèixer que no és llatí). També es pot afegir la claredat de les frases i la senzillesa pròpies d'una forma musical que vol acostar-se als fidels.
- B. **Espiritual negre**, l'època és a finals del segle XIX. Es justifica per l'alternança de solista i cor, l'estructura de pregunta resposta, per l'idioma i el contingut del text (es reconeix molt clarament la paraula *freedom* i la frase *and go home to my Lord and be Free*) i també per la manera de cantar que no és operística i no es basa en la impostació de la veu. El caràcter de la peça, el swing i les improvisacions vocals del solista per sobre el cor també poden justificar la tria de l'estil.
- C. **Missa renaixentista**. Època s. XV i XVI. Es justifica pel contrapunt imitatiu, per l'absència d'instruments i per l'idioma que no és encara una llengua vernacle sinó el llatí i, en aquest cas, el grec que es va mantenir en el Kyrie.

En tots tres casos es tracta de **música vocal religiosa** que compleix una funció social de reforç de les institucions socials i religioses, de potenciar el sentiment de comunitat, de ser una via d'expressió de la dimensió espiritual i de ser una via de comunicació i de transmissió d'idees. La necessitat de connectar amb l'espiritualitat és constant en la història de la humanitat i, tot i que ha canviat de format, en el fons, la funció continua sent la mateixa i la música, un mitjà de gran efectivitat pel seu poder emotiu i per la capacitat de transcendir, cosa que ens connecta amb l'inexplicable.

També hi ha una dimensió menys poètica de l'aspecte religiós, des de l'edat mitjana, la música ha tingut una funció diferencial en el sentit que fou usada per les elits religioses per diferenciar-se socialment del poble. A més, va ser utilitzada com a instrument evangelitzador amb la finalitat de guanyar adeptes. En el cas de la música renaixentista i barroca, la mostra de la magnificència i el poder de l'Església es manifestava en obres musicals espectaculars en complexitat i bellesa que la lluita i el conflicte interreligiós van potenciar i que volien impressionar els fidels. En el cas dels espirituals les obres són més modestes però conserven la seva funció evangelitzadora, ja que van ser una eina dels colons per cristianitzar una població africana que consideraven inferior i mancada de cultura. Ara bé, els afroamericans van saber utilitzar la música com a mitjà per reafirmar la seva cultura, la seva lluita i la seva dignitat i unió com a poble malgrat les humiliacions.

Exercici 4

Folk, cançó protesta, anys seixanta del segle XX, Estats Units. Es caracteritza per la simplicitat en la forma i la posada en escena, un cantant amb una guitarra i harmònica i l'èmfasi està en el contingut de les lletres que són crítiques amb la societat. En aquest cas es tracta d'un cant perdurable de demanda de canvi, de transformació. Dylan es va convertir en un referent de la cançó protesta i aquest tema musical en un himne de les lluites pacifistes i pels drets civils en una època convulsa de la història dels Estats Units.

Rap. Es tracta de l'estil musical associat a la cultura hip-hop nascuda als barris afroamericans de les ciutats dels Estats Units durant la dècada dels anys setanta del segle XX. Es caracteritza per la recitació d'un discurs de forma rítmica, molt sincopat, que té un fort caràcter reivindicatiu i que és un altaveu de la situació de precarietat de la comunitat negra. Al contrari que el folk, aquí la música és molt sofisticada, igual que l'estètica dels cantants, i s'utilitzen bases rítmiques de gran varietat tímbrica i arranjaments molt elaborats. Altres trets molt característics de l'estil són l'*scratch*, els *loops* i podem dir que l'ús dels recursos electrònics per crear les bases sobre les quals anirà el discurs.

Pel que fa al text d'Adorno, s'hauria de valorar que l'alumne ha entès quin és el raonament de l'autor i que expressa amb arguments la seva opinió a favor o en contra de forma coherent i relacionant-ho amb les músiques escoltades.

Fonts de la prova

Exercici 1

Sarabanda de la Sonata per a violí en re menor Op. 5 núm. 7, Arcangelo Corelli

Exercici 2

A. Simfonia núm.39 K 543 en Mi b Major, 3r moviment Minuet, W.A. Mozart

B. *Prometheus*, Franz Liszt

Exercici 3

A. Coral *Wie Wunderbarlich ist doch diese Strafe*, de la Passió Segons Sant Mateu de J.S.Bach
<https://www.youtube.com/watch?v=LfZuRjEybWY>

B. *Oh Freedom!* espiritual negre interpretat per The Golden Gospel Singers <https://www.youtube.com/watch?v=veiJLhXdwn8>

C. "Kyrie" de la *Missa Pange Lingua* de Josquin Desprez

D. https://www.youtube.com/watch?v=_zxnFVWZVcE

Exercici 4

A. Bob Dylan, "The Times They are a-Changin'", del disc del mateix nom (1964) Columbia Records.

B. Public Enemy, "Rebel without a Pause", del disc *It Takes a Nation of Million to hold us Back* (1988) Def Jam/Columbia Records.